

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

No. 32 Vol. II.

Tel. Park 6407

WORCESTER, MASS. 12 d. Rugpiučio (Aug.), 1915 m.

Entered as second-class matter September 29, 1914, at the post office at Worcester Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

4 cents per copy

Metas II.

VARŠAVA PUOLĖ. RUSŲ KARIUMENĖ DAR NEPALIESTA, BET JAI GRĖSIA PAVOJUS.

Vokiečiai Atakuoja Išlaukinius Kauno Fortus. Jie Artinasi Dinaburgo. Rygos Uostas Bombarduotas nuo Jurių. Rusija Atmetė Vokiečių Pasiūlinimus Taikintis. Austro-Vokiečiai Siūlo Lenkams Pusiau-Autonomiją kol Karė Tešis. Anglų Submarinas Nuskandino Turkų Karės Laivą. Rusai Sumušė Turkus Kaukaze. Anglai Laimėjo ties Ypres, Belgijoje.

KARĖS BĖGIS.

5 d. rugpiučio, vokiečiai galutinai pasiekė savo tikslą; po tiek nepasekmingų bandymų jie galutinai paėmė Varšavą, kurią gynė 20 galingų tvirtovių ir milžiniška rusų kariumenė. Tai didžiausias vokiečių laimėjimas nuo 1871 m., kuomet dabartinio kaizerio diduokas paėmė Paryžių. Bet pasekmės paėmimo Varšavos vargu bus taip nusprendančios kaip paėmimas Paryžiaus, nes tada, kuomet Francijos viršiausias miestas pasidavė po šešių mėnesių apgulimo, ji jau buvo netekus savo kariumenių, o Rusijos kariumenė, nors jos randasi dideliame pavojuje, vienok dar nėra paliestos. Ir kolei šios kariumenės yra nepergalėtos, Rusija dar gali būti rami ir dar gali turėti viltį galutinai išlošti.

Rusai praneša, kad matydami jog jie vienok negalės ilgai atlaikyti užpuolimus milžiniškų priešų kariumenių iš trijų pusių, jie nutarė sava valia apleisti Varšavą ir tokiu būdu apsaugoti ji nuo bombardavimo. Dirbtuvės, karės materialo sandėliai ir viskas kitas galintis būti reikalingas priešui buvo jau nuo seniau iškraustyta iš miesto, delto, palikdami mažą ariergardą tuomlaikiniai sulaukėti priešą, rusai pasitraukė į Pragę, Varšavos miestą anapus Vyslos, bet pirmą sunaikydami visus tiltus. Pragoje jie lankėsi dar tris dienas, nedaleisdami vokiečius padaryti tiltus per upę. Galop jie ir iš ten pasitraukė, eidami ant Brest Litovsk. Dabar svarbių svarbiausias klausimas yra, ar jie pasieks Brest Litovsk?

Vokiečiai yra pasiryžę nedaleisti to. Jiem neužtenka paėmimo Varšavos, nors tai yra puiki strategiška vieta del jų to limesnių veikimų; jie nori butinai sukapti rusų kariumenę, pirm negu ji užims pozicijas ant Brest Litovsk linijos. Kad pasiekti tai, jie bando pagauti rusus lyg ir slastuose. Jie veža rusus tiesiog iš užpakalio, nuo Varšavos; paskui, viena jų kariumenė eina iš šiaur-vakarų: ji dabar bombarduoja Lomžos ir Ostrolenkos fortus, no-

rėdama pasiekti Bielostoką, per kurią eina gelžkelis nuo Brest-Litovsk į Petrogradą; kitos kariumenės eina nuo Ivangorod ir nuo Cholm, norėdamos pertraukti rusų kelią į Brest Litovsk nuo pietų, arba pačios pirmą pasiekti Brest-Litovsk. Tarpe šių trijų kariumenių randasi rusai, turėdami tik centralinius gelžkelius ir apie 30 myl. pločio frontą per kurią gali trauktis. Jeigu rusai galės pasiekti geras pozicijas, pirm negu šios kariumenės galės visai susiglausti ir pagauti juos lyg ir slastuose, rusam dar viskas bus gerai. Nes budami palei Brest Litovsk, jie turės tiesų frontą nuo Rygos į Brest Litovsk; frontą kuri vokiečiai negalės apsupti, ir tik galės išstą stumti atgal. Tada, jeigu reikės, kaip tulas rusas šiomis dienomis sakė, rusų kariumenė galės trauktis net iki Urah kalnų — ir vienok dar galutinai laimėti! Visas pavojus rusų dabar guli jų apsupime.

Apleisdami Varšavą, rusai paliko dar labai tvirtą garnizoną Novogeorgievsk tvirtovėje, į šiaur-vakarų Varšavos. Rusai sako, kad šis garnizonas gali ten laikytis per 4 mėnesius, ir tuom tarpu buti lyg ir erkėtis vokiečiams, nes kolei Novogeorgievsk laikosi, jie negali naudotis nė gelžkeliais, rusai per jį eina, nė Vysla kuri palei jį teka. Toliau kuri turi ten laikyti kariumenę apguls tvirtovę, nes einant pirmyn, negalima palikti priešą užpakalyje savės. Vokiečiai vienok tiki jį greitai paimti ir jau sako turi vieną jo išlaukinių fortų.

Varšave, vokiečiai rado tik 5,000 rusų kareivių, bet kad atlyginus už tai, jie sako, jog lenkai juos priėmė su neapsakomu džiaugsmu, kaipo kokius tai išliuosuotojus.

Dar kaizerio ir kaizerienės iškilmingas įėjimas Varšavon neatsibuvo, bet saka vokiečiai jau įvedė savo tvarką į tą miestą. Ne-trukus bus miestui paskirtas vokiečių gubernatorius, gal but viens iš kaizerio sūnų ar koks tai austrų didkunigaikštis. Kalbama, taipgi, kad teutonai siūlo lenkams (kadangi dabar jie turi veik visą seną Lenkiją

VISI STEBISI IŠ KAIZERIO GALYBĖS.

savo rankose) srovę pusiau-autonomijos, kol karė tešis. Valdyba šios autonomiškos Lenkijos butų pusiau austrų pusiau lenkų.

Kurliandijoje ir Lietuvoje, vokiečiai labai smarkiai veikia šią sąvaite. Jie buvo pasiekę vietas tik 10 myl. nuo Rygos, ir buvo pranešta kad Rygos gyventojai bėgo gaujomis, kuomet rusams nors laikinai pasiekė sulaukyti priešus tarp Dauguvos, Aą ir Ekau upių. 8 d. rugp. vokiečiai bombardavo nuo jurių Rygą, bet turėjo pasitraukti su nuostoliais. Vokiečiai vis arčiau prieina Dinaburgo, kur jų tikslas yra paimti gelžinkelį einantį į Petrogradą per Vilnių. Anykščių apierlinkėje jie laimėjo kavalerijos susirėmimuose. Svarbiausia yra galbut, kad vokiečiai yra jau priėję taip arti Kauno, kad jie gali atakuoti jo išlaukinius fortus. Lyg šiol dar rusam pasisekė atmušti šias atakas.

Ant kitų karės laukų nieko labai svarbaus neatsibuvo. Vakaruose, anglai paėmė netoli mylią vokiečių apkasų, o kitur, vokiečiai ir sąjungiečiai laimėjo pramainu mažuose susirėmimuose. Abelnai tebejo tik apkasų kova ir artilerijos šaudymasis, o laiks nuo laiko užpuolimais su durtuvais.

Tarp italų ir austrų svarbiausi susirėmimai vis tebėra apie Gorizia. Nors

kalbama kad Gorizia neužilgo puls, tuom tarpu ji vis dar austrų rankose. Svarbiausias atsitikimas Dardaneluose buvo sutropėdavimas ir nuskandinimas didelio turkų karės laivo, kurį darbą atliko anglų submarinas. Kaukaze, rusai giriasi buk jie laimi. Svarbus mušiai ten dabar tebeina.

Diplomacijos dirvoje, ši sąvaite, svarbiausia yra pranešimas, buk kaizeris pasulė, per Danijos karalių, padaryti atskirą taiką su Rusija. Išlygos buvo, kad Rusija laikys Galiciją o Vokietija Vakarinę Lenkiją. Caras atmetė pasiūlinimą.

ANGLIJOS ATSAKYMAS ANT SUV. VALSTIJŲ NOTŲ.

Washington, rugpiučio 3 — Ant Suvienytų Valstijų atkartotų protestų prieš Anglijos įsikišimą į neutralių šalių pirklybą, Anglija galutinai atsiuntė atsakymą. Lyg šiol Anglija sulaukė labai daug amerikiečių pirklybos laivų einant netik tiesiog į Vokietiją bet ir į neutralės šalis, kaip pavėizdan Holandiją. Mat Anglija yra pasiryžus nedaleisti mažiausį daiktą į Vokietiją, jeigu ji tik gali jį sulaukyti, o vokiečiai gali nupirkti tavorus iš Holandijos arba skandinavų šalių, jeigu tenais yra daugiau negu reikia del tų šalių pačių vartojimo. Amerika

daug nukentėjo nuo Anglijos paskelbto blokado; ypatingai nukentėjo pietinės Suv. Valstijos, nes jų didžiausias produktas yra medvilnė o jeigu jiem uždrausta išsiųsti ją į Vokietiją ir į neutralės šalis, jie turi daug nuostolių. Ir netik ką Anglija sulauko laivus einančius į vietas iš kur Vokietija galėtų gauti tavorų bet nepraleidžia nė laivų vežančių tavorą padirbtą Vokietijoje arba vietoje kur ji valdo — (pavėizdan Belgijoje) daiti į Ameriką. O Suvienytom Valstijom labai reikalinga nekurie iš šių išdirbinių, ypač kurie dažai. Ne viena Amerikos dirbtuvė stovi užtai kad negalima gauti dažų.

Ant Suv. Valstijų protestų, Anglija sako, kad ji stačiai negali permainyti savo elgimosi būdą, nes ji turi daryti ką tik ji gali kad nusilpninti savo priešą.

Suv. Valstijoms, žinoma, nekaip patinka šoks atsakymas. Dar kita nota rengiama pasiųsti Anglijon.

ISLAUKINIAI VARŠAVO FORTAI ATAKUOTI.

Londonas, rugp. 4 — Po trijų sąvaicių bandymo apsupti Varšavą iš trijų pusių, austro-vokiečiai galutinai pradėjo atakas ant išlaukinių miesto fortų ir ant Lomža ir Ostrolenka į šiaur-rytus o Ivangorod į piet-rytus. Berlinas sako šiandien, kad rusai, išvaryti iš pozicijų ties Blonie, pa-

sitraukė į išlaukines linijas apie Varšavą, kur bavariečiai juos atakuoja. Austrai jau paėmė dalį Ivangorodo. Taip kad paskutinis mušis del Varšavos prasidėjo.

Del paėmimo tvirtovių, didžiausias vokiečių kanuolės tapo atgabentos.

Iš Viennos pranešama, kad pietų rytuose generolas von Mackensen povaliai eina pirmyn tarp Vyslos ir Bug upių, bandydamas užkirsti kelią rusų kariumenėm kurios povaliai traukiasi Brest-Litovsk link.

Dar toliau į pietų-rytus, ties Vladimir-Volynsk, Vokietijos rėdyboje, austrai patėmijo milžiniškus gaisrus. Matomai, rusai traukdami padegę kaimus ir dvarus.

VOKIEČIAI LAIKO KUPIŠKĮ.

Berlinas, rugp. 4 — Oficialiai paskelbta jog vokiečiai po generolu von Buelow jau pasiekė Kupiškį, apie 25 angl. myl. į rytus Panevėžio. Dabar vokiečiai jau tik 40 angl. myl. nuo Petrogrado - Vilniaus - Varšavos gelžkelio.

RUSAI LAIMI KAUKAZE.

Petrograd, rugp. 5 — Rusai praneša oficiališkai, kad Olti link, turkai buvo išvaryti iš Norchine rajono. Rusai užėmė, po smarkių mušių, kaimus Alakilissa, Kars ir Ardost. Ties Alschnert tebebuvo atkaklūs mušiai.

FRANCUZAI SUNAIKINO SUBMARINŲ STOTĮ.

Paryžius, rugp. 5 — Eskadra francuzų karės laivų sunaikino ties Sighadjik (Mažojų Azijoj) muitinyčią ir dalį tvirtovės, 3 d. rugpiučio. Ant rytojaus, eskadra bombardavo fortus ties Scala Nova ir sunaikino Spelia, (Anatolijoje, ant Mažosios Azijos pajurės) kuri, manoma buvo proviantų ir kuro stotis del vokiečių submarinų, veikiančių rytuose.

VON HINDENBURGAS SKUBINASI VILNIAUS LINK.

Berlinas, rugp. 5 — Generalas von Hindenburg skubinasi pasiekti Vilnių. Vokiečiai, nors rusai smarkiai priešinasi, vienok nuolat žengia pirmyn. 4 d. rugp. vokiečių kavalerija sumušė rusų kavaleriją ties Genaižų, Biržų ir Anykščių. 2225 rusai paimti nelaisvėn.

Vokiečiai randasi tik 10 angl. myl. nuo Rygos iš kur sakoma gyventojai bėga.

VARŠAVA PAIMTA.

Londonas, rugp. 5 — Anksti šiandien ryte, bavariečių pulkai, kurie buvo paėmę visus fortus ant Blonie linijos, paėmė šturmu paskutinius Varšavos fortus ir užėmė miestą. Vokiečiai nerado jame jokio karės materialo, ir mažai ko kito naudingo. Labai mažai nelaisvių taipgi pateko į vokiečių rankas. Rusai labai gambiai ištraukė savo kariumenę iš tvirtovės ir apielinkį anapus Vyslos, nuo kur jie skubinasi Brest Litovsk link.

Bet labai bijoma, kad teutonai neapsuptų šią rusų kariumenę nes jie eina iš šiaurės ir iš pietų užkirsti jai kelią.

Iš pietų, vokiečiai ir austrai vadovaujant gen. von Mackenseni ir didkun. Ferdinandui eina tiesiog ant Brest Litovsk nuo Cholm, tarp Bug ir Vyslos upių.

Iš šiaur-vakarų, vokiečių kariumenė smarkiai progresuoja taipgi ant Brest Litovsk. Dabar ji randasi ant kelio tarp Lomža, Ostrov ir Vyszkov. Mušiuose čionai 4,860 rusų buvo paimta nelaisvėn.

Vokiečių kavalerija užėmė Vladimir-Volynsk, ant

Apžvalga.

„Tėvynė,” kalbėdama apie „Laisvės” bendrovės, Pruseikos, Neviacko bylą su „Vienybė Lietuvninkų” pataria, kad abi pusi savo ginčą pavestų trečiųjų teisumui, jau vien kad tas būtų daug ekonomiška ir kad tokiu būdu būtų prisilaikoma daugiau demokratiškų principų.

„Vienybė Lietuvninkų” perspausdino amerikiečių laikraščių žinią, kad E. Montvydas viename savo prisipažinimų (kurį paskui atšaukė) sakęs, buk tarp Amerikos lietuvių esanti „Raudonrankių Draugija” ir buk tos draugijos viršininkais esą pp. Pruseika, Neviackas ir Šestokas, prieg tam sekančiame numeryje „Vienybė Lietuvninkų” pridėjo savo pastabas, už kurias „Vienybė Lietuvninkų” ir tapo patraukta teisman už nuplėšimą garbės bei kenkimą bizniui ir reikalaujama iš viso į \$100,000 atlyginimo.

Be abejonės, kad tokia suma pinigų išlošus, pp. Pruseikai, Neveckui ir „Laisvei” gali lėsuoti nemaža, nemažai prisieis išleisti ir „Vienybei Lietuvninkų” del apsigynimo. Naudos-gi iš tos bylos greičiausiai nebus nė vieni nei antri pušei.

Tad ištikrųjų ar ne geriau ir „dženteloniškiau” būtų iš abiejų pusių susitaikinti be teismo, arba, kad ir pagal patarimą „Tėvynės,” pavesti trečiųjų teisman.

P. J. K. Miliauskas paduoda sumanymą surengti Didžiamjame New York'e didelę koncertą naudai nukentėjusių nuo karės Lietuvoje. Jis nurodo, jogei dabar kaip tik patogiasias laikas tam tikslui, nes Amerikoje šiuom laiku randasi keletas mūsų įžymiausių muzikų kaip p. Petrauskas, p. Šimkus, p. Šlepavičius. P. Miliauskas pataria rengti minėtą koncertą ant labai plačios papėdės: paimti vieną iš didžiausių New York'e svetainių ir plačiai garsinti netik lietuvių, bet ir svetimtaučių spaudoje ir užkviesti asmeniškai įžymesnius turtuoliūs.

Sumanymas dideliai gražus ir labai geistina, kad jis taptų įvykdytas. Panašus koncertas duotų puikią progą prabilti mūsų publicistams svetimtaučių laikraščiuose ir plačiau apie mūsų tautos reikalus, apie nuteriojimą mūsų krašto. Galima tikėtis, kad panašus koncertas duotų ir nemažą pelno.

Gandas, buk Vokietija pasiulė santaiką Rusijai, šiuom laiku išrodo labai galimū. Puolimas Varšavos ir kiti rytų karės lauke apsisireiškimai prislėgė rusus ir suteikė daug vilties vokiečiams, nors rusų armija išspėjo laiku ir tvarkoje prisilalinti iš pavojingos vietos.

Pranešama, jogei Vokietija pasiulė už dalį Lenkijos, kurią Vokietija geidžia pasisavinti, atiduoti

dalį Galicijos, taip sakant atmokėti Austrijos lėšomis. Tokiu budu Vokietija labai pigiai įgytų dalį Lenkijos ir prieg tam atsikratytų vieno iš pavojingiausių priešų šioje karėje, kuris dar ir puolimui Varšavos turi nemenkas spėkas ir gali dar skaudžiai sumušti vokiečius.

Lengvai galima įtikėti ir tam, buk Rusija atmetus Vokietijos pasiūlymą. Viena, Rusija yra pasižadėjus nesigadinti be kitų savo sąjungiečių, antra, per daug pigiai Vokietija norėtų atsikratyti nuo Rusijos. Norint, kad Rusija gadytųs tokiais sąlygomis, vokiečiams reikėjo pasirupinti paimant Varšavą neišleisti nė rusų armija.

Iš Lietuvos.

VILNIUJE.

Pabėgėliai. Dvinske yra apie 1200 pabėgėlių, jų tarpe apie 600 kauniečių, 500 suvalkiečių ir apie 100 žmonių iš Kuršo ir Lenkijos. Visi pabėgėliai gauna: suaugusieji 15 kap. ir vaikai iki 10 metų po 10 kap. dienei D. K. Tatjanos komiteto ir be to gauna miesto būta. Bet pabėgėlius žada gabenti iš čia į Rusiją. Petrogrado lenkų komitetas rengiasi įtaisyti valgyklas, arbatines ir tt.

Darbas pabėgėliams. Vilniaus žydų dr-ja nukentėjusiems dėl karo šelpti atidarė siuvmio ir žekių mezginių dirbtuves, kur dirba per 200 žydų komiteto globamųjų pabėgėlių.

Vandens truksta. Per ilgus karščius Vilniuje ir jo apylinkėse išdžiuvo daug šulinėlių. Kai-kur jau neprietenka vandens.

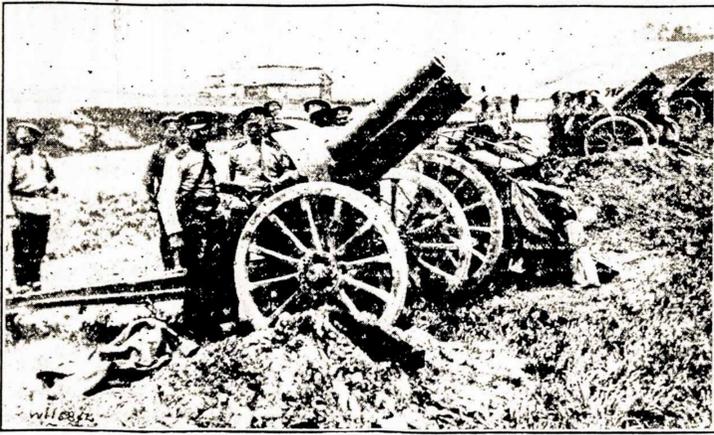
PANEVĖŽYS.

Skubiniai vyriausybės vykduo laukų nuvalymo darbų šeimininkų, kurių vyrų paimti karuomenėn. Žemes tvark. komisija Kauno gub. pakvietusi Paverkšnių ukio m. mokinius, agronomijos starastas ir kitus specialistus į Panevėžį, surengė jiems susatymo mašinų praktiškų kursų. 16 mokinių pasidalino į 4 grupes po 2-5 žmones su 1 mokytoju. Kelpinigių 20 r. ir maistui dienai 60-70 k. davė vyriausybės kiekvienam mokiniui. Tos grupės pasiskirstė į 4 apskrčius: Šiaulių, Kauno, Ukmergės ir Ezerėnų. Pagalba bus teikiama kertamomis, pjaunamomis ir grėbiamomis mašinomis.

Gubernatoriaus įsakya bausti 3 mėn. kalėjimo arba 3,000 rb. tuos, kurie sutels valsčiui neteisingu žmonių apie savo galvijų skaičių arba paslėps nuo rekvizicijos

Pabėgėlių, kurie užregistruoti Panevėžio skyriaus šelpti nuk. d. karo, Panevėžij dabar virš 2,000 žmonių. Gyvenimui pabėgėliams dėsijos pasamdyta 3 namiai.

Pabėgėliai, begyvendama valdžios miške Girsudų valsčiuje, uždegė mišką, nuo ko sudegė 150 dešimtinių jauno pasodinto miško.

Rusų haubitų baterija ant mušo fronto Lenkijoje. Rusai daugiausiai vartoja šios rusišes kanuoles. Sakoma, kad rusų artileristai yra labai gabūs, ir nemažai pagelbsti sutrukdyti vokiečių pirmynėigą ir padaryti jiems baisius nuostolius. Tik nelaimė, kad nėra užtekinai amunicijos del šių kanuolių. Jeigu netrukėtų amunicijos, tai rusai sako, kad jiems nereikėtų trauktis. (Copyright by Underwood & Underwood N. Y.)

Tie žmonės suareštuoti ir nuvežti į Biržus.

Kruopiai, Šiaul. aps. Sunkūs atėjo laikai. Pripludo begalo daug pabėgėlių. Niekas jais nesirupina. Vietos žmonės neturko jiems pagelbėti. Vasaros sausuma naikina visą žmogaus prakaitu aplietą darbą, viskas džiūva. Vokiečiai, atėję, atėmė arklius, karves, išpylė avižas. Dabar, mažne kasdien reikia važiuoti į stuikas.

Šiauliai. Birželio 17 d. atvežta iš Šiaulių į Mintaujos miesto ligoninę 3 sužeistos moters. Į sugriautą, sulig „Sads” žodžių, Šiaulių miestų vokiečiai vėl pradėję leisti savo milžiniškus „čemadanus,” vienas jų nukritęs palei pačią bažnyčią. Moters tuo kart ejušios iš bažnyčios namon, ir į 3 jų pataikiusios skeveldros; vienai sužeista galva o dviem kojos.

Griškabudis, Suvalkų gub. Šioji apylinkė jau bent kelintą kartą patenka vokiečių rankos. Dabar ten vėl vokiečiai šeimininkauja.

Viekšniai. Miestelis ant Ventos kranto. Jau žmonės pradėjo dėkavoti Aukščiausiam už išgelbėjimą nuo vokiečių. Nuo jų užpludimo žemaitijon iki šiol miestelis matė tik keturis vokiečių kareivius. Nieko jie nepadarė, nieko nesudegino. Visai kitaip virto birželio mėn. 13 diena. Jau vakarykščiu buvo aiškiai girdėti šaudymas net iš pabrastų šautuvų. Nuolatos atvedavo sužeistųjų. Birželio 13 d. prasidėjo armotų dundėjimas ir į miestelį pasipylė baisūs geležiniai puodai su geležiniais žirniais. Vokiečiams rupėjo sudaužyti bažnyčią. Bet stiprus seni murai, tarytum, tik nusikvatodavo. Jau daug pridarė jiems žaidų, bet tie nenusilenkia. Galų gale vokiečiai pradėjo šaudyti degančiomis bombomis: pakilo baisi ugnis ir, kaip sako, sudegė bažnyčia ir apie 100 namų palei upės krantus.

Kas tik valdė kojomis, visi bėgo iš miestelio. Per 800 šeiminų sustojo Antanavos dvare. kiti išsisikalstė po sodžius. Kol buvo ra-

mu, Viekšniai dar bavosi. Buvo įsteigta arbatinė pabėgėliams, buvo duodama ir šiaip pašalpos. Dabar viskas išnyko. Atsirado daug vargančių, neturinčių pastogės. Turtingesni išvažiavo į Mintaują, į Rygą, bėdinieji gi atsidavė Dievo „apiekaui.”

Ligumai, Šiaul. apskr. Retkarčiais kas parašydavo apie ligumiečius. Miestelis mažas, žmonių neperdaug, mažai kas budavo ir rašyti. Dabar gibent kiek įvairesnis. Atsirado daug pabėgėlių, labiausiai iš Šiaulių. Dauguma vargšų atbėgo čionai, galima sakyti, tik save nešdami. Nieko nespėjo savo savim paimti. Apsigyveno jie buvusose žydų trobose, po keletą šeimynų vienoje. Liet. Kom. atidarė čia savo skyrių ir vietinis kunigas, pas kurį jau užsirašė per 300 šeimynų, suteikia nukentėjusiems šokią tokią pagalbą. Yra dvi arbatinės, skyrių atidarytos, stiklinė arbatos kainuoja 2 k. Skyrius duoda vienai šeimynai (5 žmonės) per savaitę 6 svarus ruginių miltų ir 30 kap. pinigais. Gavęs pašalpą žmogutis varto rankose kunigo kortutę ir pinigus, o ašaros rieda: kokiu gi būdu galima pramisti savaitę tiek teturint; sako, paimčiau darbą, bet niekur jo nerandu, o pagalbos prašyti daugiau nenorėčiau eiti: kunigai mane išbarė, dykaduoniui išvadino. Sunkiai pakelti tuos rusčius žodidžus. Bet visgi ačiū nors ir už tiek, badu kol kas nemirsiu.

Kas iš pabėgėlių turi ką nors iš ugnies išgelbėjęs badu spiriamas parduoda ir tai už niekus. Mačiau, kaip viena moteriškė siulė prievargį, gan didelį, už 1 r. Kiti parduoda gyvulius, nes nėra kuo maitinti ir pinigų neturi.

Kenčia ne tik pabėgėliai, bet ir vietos gyventojai. Sausi metai išdžiovino viską. Pievos daugelio išdžiūvo, o kur šiek-tiek žolės yra, pabėgėliai išgano. Vasarą jie ir rugiai netruks pageltuoti, jeigu dar nebus lietaus.

Vienas pabėgėlis, išgyvenęs vokiečių tarpe 2 savaitai, pa-

sako apie šį kampelį: Miestelyje visur netvarka, langai išdaužyti, darželiai išlaužyti. Daugiau kaip pusė namų sudeginta. Sudegė vaistinė, mokykla, varpynėia. Bažnyčia apdrasyta. Laukuose javai išmindžioti, tvoros išlaužytos.

Gyventojai labai susirupinę, kaip toliau begyventi ir kaip atsikelti iš griuvėsių, o dar nežinia, ką atneš rytojus.

Papilė, Šiaul. apskr. Būta gražaus miestelio. Gelžinkelio ir Ventos tarpe išsiplėtė jis daugiau negu per verstą. Žmonių buvo iki 3,000. Kaip tik išvarė vokiečius į aną Ventos pusę, grįžau į savo numylėtąją tėvyškę. Dar tebesišaudė, dar sprogo šrapnelės, aš gi skubinau pažūrėti tėviškę. Gal viskas po senovei žaliuoja, kvepi, gal, kaip ir seniau, žmoneliai po dienos darbų, vakare susėdė šnekučiuoja, ilsisi.

Liko aštuoni versta. Staiga didžiausia ugnis pakilo. Vėžinas pratarė: Papilė dega. Rodos kas nutruko manyje. Skubinu, lekiu. Liko du versta. Toliau nelebeidžia. O čia prieš mane dumų debesys. Prašau leisti; rodau leidimą. Atsako — ne, ir aš priverstas nusiraminti. Laukiu rytojaus. Kaip tik prašvito, išėjau. Dabar jau niekas nebekludė. Jau tiktai pusė versto ir negalimi atsizinti: nejaugi Papilė? Išrodytų lyg kitas miestas, „fabricnas,” prisimena Kaukazo Balachani (šalyp Bak). Vieni kaminau teriogsos. Suskaudo mano širdis, nesuilaikiau neverkės. Buvo — o kas liko. Stovį sušaudyta bažnyčia, ir tą lyg mažesnė liko, o gretimai, visur, aplinkui kaminau ir tik kaminau. Ir pučia vėjas, ir nešioja į visas šalis žmogaus prakaituotą darbą. Tuščia. Mano žinksniau garsus, it pritaria tolimam armotų dundėjimui.

Tą pačią dieną pradėjau skaitliuoti, kiek sudege namų. Suskaičiau — 263 gyvenamuosius namus, o šiaip trobesių tai ir suskaičyti negalėjau. Liko apie 60 namų. Tarp ko kita sudegė Vartotojų Dr-jos krautuvė. Sunaikinta prekių

už 1,000 rub. Kai-kuriuose iš jų tebegyvena žmonės, kenčia ir baime, ir bada, bet nevažiuoja laukan. Sako, kaip sudegs, pasiimsiu lazdele ir eisiu; o dabar, kaip gi aš paliksiu savo numylėtąją vietą, kur kiekvienas augalas, kiekvienas medelis mano rankų darbas. Tegul šauja — Dievo valia.

Buvo Papilėje daug žydų; juos išvežė į Rusijos gilumą. Musiškų gi dauguma pasitraukė į tolimesnius nuo pozicijų miestelius. ApLinkiniai sodžiai pvz. Burbiškiai, Gamėnai, Pagamė, Rekečiai, Rimšai, Gribiškiai ir daug kitų visai sudegė. Tiktai Rimšiuose liko du gyvenimu: Jono Gričiaus ir Joniškių.

Pastaruoju laiku, kaip girdėjau, vokiečiai gan žiauriai elgiasi, atima visa, kas tinka maistui: duona, mėsa. Arkliai, karvės, avizos atimtos jau seniau. Šienauti šiais metais žmonvms nereikėjo, Ruginiutiės taipogi nesulauks: dabar jau viską pjauja.

Sunku yra aprašyti tos visos sunkenybės, kurios reikia pakelti mūsų žemaitiams.

(Iš „Liet. Žinių.”)

Iš Visur.

SULTONAS IŠGYDYTAS.

Berlinas. Profesorius James Israel, pagarsėjęs vokiečių gydytojas, kuris neseniai buvo pašauktas Konstantinopolin padaryti operaciją ant kaizerio, jau sugrįžo Berlinan. Prof. Israel sako kad jis paliko sultoną visai išgydytą ir gana pasveikusį dalyvauti valdybos rodose.

Vokiečiam buvo labai svarbu išgydyti sultoną, nes jeigu jis numirtų, nežinia ar naujas sultonas pritartų jiems — ar gal vėlyk pasitrauktų nuo jų sąjungos. Prof. Israel sako, kad tuom tarpu Turkija turi užtekti- niai visko, ypatingai praeilto laiku ji gavo daug amunilių, kurie randasi tarp Bug ir Vyslos upių yra taip-pat gerai pavalgę kaip budami namie. Kareiviai gauna šilto valgio tris syk ant dienos. Milžiniškos kaiminės gyvulių yra varomos paskui kariūmenę ir milijonai butelių minerališko vandens yra padalyti tarp jų, jeigu nesiranda tyro vandenio.

Vokiečiai ir austrai skubiai pataiso visus kelius ir gelžkelius kuriuos rusai sunaikina, ir taip neturi jokios bėdos gauti provijantų ir amunicijos.

BANDYMAS UŽMUŠTI AUGŠTĄ RUSŲ URĖDNINKĄ.

Londonas. Reuterio agenturos korespondentas praneša, kad tulas pirmiau buvęs rusų urėdninkas, kuris buvo atleistas nuo vietos ministerioj du metai atgal, bandė neseniai užmušti p. Neratoff, rusų užsienio dalykų pagelbininką, ministerį. Žmogus, kuris manoma yra išėjęs iš proto, užpuolė ant p. Neratoff su kirviu, o kuomet tas buva atimtas, išsitraukė revolverį, bet tarnai jį apgalėjo pirm negu jis galėjo šauti.

TRIS REVOLUCIJOS PORTUGALIOJ.

Lisbon. Visoki sencionališki ir gazdinanti gandai yra pasklidę po Lisboną. Kalbama, kad trys atskirtos revoliucijos yra pakilusios Portugalioj.

Riaušės ir užpuldinėjimai atsibuna kasdien.

Politiškai nesutikimai visai suardė kariūmenę ir susirėmimai tarp rojalistų ir republikonų ir kitų partijų labai tankiai atsitinka. Neperseniai, kvatiermaistras inžinierių kazermių mirtinai nušovė tris seržantus jo regimento, ir paskui save nusižudė. Seržantai buvo nariai slaptos draugijos vadindamos „Baltos Skruzdės,” ir buvo apskundę kvatiermeisterį kaip priklausantį republikonų partijai, kurią kaltinama suokalbiu prieš dabartinę valdžią.

APSIMAINYMAS KAREIVIŲ.

Londonas. Viskas parengta del pradėjimo 12 d. rugp. apsimainyti rusus ir vokiečius karės nelaisvius, kurie negalės daugiau tarnauti karėje.

Iš Kopenhageno pranešama, garlaisvis tapo pasamdytas del šio tikslo. Jis plauks per Baltijos jūrę, tarp Trelleborg ir Sašenitz, veždamas kas kart 300 vyrų. Apsimainymas austrų ir rusų nelaisvių prasidės ateinančių mėnesį.

TEUTONAI, EINA PIRMYN SU PILNU PASITIKEJIMU.

Berlinas. Vokiečiai juokiasi iš to, kad rusai tikisi juos įtraukti gilumon Rusijos, toli nuo jų proviantų ir karės materialo stočių ir tada pergaltėti juos. Šimtas metų perėjo nuo Napoleono laikų sako jie; jo prietikis Rusioj neatsikartos.

Nežiurint ant to, kad rusai pasitraukdami suardo viską, sudegina kaimus ir išgabena proviantus, vokiečiai turi pilnai užtekti- niai visko, nes jie moka dastatyti rinkalingus daiktus savo kariūmenėn. Šimtai tukstančių vokiečių kareivių kurie randasi tarp Bug ir Vyslos upių yra taip-pat gerai pavalgę kaip budami namie. Kareiviai gauna šilto valgio tris syk ant dienos. Milžiniškos kaiminės gyvulių yra varomos paskui kariūmenę ir milijonai butelių minerališko vandens yra padalyti tarp jų, jeigu nesiranda tyro vandenio.

Vokiečiai ir austrai skubiai pataiso visus kelius ir gelžkelius kuriuos rusai sunaikina, ir taip neturi jokios bėdos gauti provijantų ir amunicijos.

Varšave, Ivangorode ir Liubline, sako vokiečiai, lenkai juos priėmė su nerisakomu džiaugsmu, vadinami juos savo išliuosuotajais. Vokiečiai prižadėjo švelniai apsieti su žmonėms jeigu jie išklausys policijos įstatymų.

Nelaisviai paimti Ivangorode, sako kad per kiek laiką jiem buvo duota kiekvienam tik po 8 patronus ant dienos, rusams taip labai truko amunicijos.

DIDELIS SANDELIS AUKSO RUSŲ VALDYBOS BANKOJE.

Petrograd. Didžiausias sandelis aukso pasaulėje randasi sklepuose Rusijos valdybos bankos. Dabar ten yra aukso verto apie \$850,000,000.

PO MEDŽIU.

Gerbiamieji:

Praeitą savaitę mes praleidome dienas kuriose suėjo metai nuo pradžios karės. Visa pasaulė atsiduso ir palenkė galvas praeinančiam kruvinam metui, kuris buvo piktesnis negu koks kitas metas pasaulėje, kada nors buvęs. Tas baisusis metas prarijo penkis milijonus, du šimtu devynias dešimtis tukstančių sveikų, drūtų ir dar parinktų vyrų, kurie apart pačių pražuvimo, daugelis paliko savo senus tėvus, savo patėčius, savo kudikius ant jų išsigelbėjimo arba išmirimo badu arba kitaip pražuvimo. Niekas dar nė nemėgino suskaičiuoti kiek žuvo nelaimingų našlaičių karės apsiaubtuose laukuose. Praeitais karės metais paliko mums šešis milijonus keturis šimtus septynias dešimtis aštuonis tukstančius žmonių sužeistų, be rankų, be kojų su sutrintom galvomis ir sumaltais kaulais, kurie sau jokiu būdu negali duoti pilną pagelbą šiame gyvenime.

Iš viso žmonių po vardu kareivių išėmė iš namų, nuo tėvų, nuo pačių, nuo mylimų kudiškių, užmušė, sužeidė arba išvarė į svetimus kraštus vilkti baumė ir badą, keturiolika milijonų, tris šimtus devynias dešimtis aštuonis tukstančius. Iš viso išvarė ant karės prapulties tris dešimtis milijonų žmonių. O kiek žmonių darbininkų atitrūkė nuo dirbimo daiktų žmogaus gyvenimui reikalingų, prieš dirbimo kulką, parako ir amunicijos, kuri tik žudymui reikalinga. Kiek suardė vargšo žmogaus triuso nuo šimtų metų, niekas negali apskaičiuoti ir negali apskaičiuoti kiek nuėjo ant nieko žmogaus triuso, rupočio ir mėginimų per tiek amžių!

Praėjus tam kruvinam metui, kaizeris giriasi kad Dievas su juom kartų veikia tą pražūtingą darbą. Taip-gi kiekviena šalis šaukia, kad pergalė bus mūsų, tik reikia daugiau laiko, daugiau gyvasčių, daugiau turto krauti ant aukuro karės dievui.

Kuomet mūsų brolių kraujas teška ir žūsta mūsų gimtinės, mes, gyvendami toli nuo Tėvynės savo, atjaučiame visas jų kančias: mes atjaučiame skausmus vaitojančių ant karės lauko, mes atjaučiame sunkų

padėjimą siratų, ir atjaučiame netik mūsų brolių sunkų padėjimą, bet kiekvienos tautos, kuri yra įtraukta į tą prapultį. Mes kitaip švenčiame metą kruvinos karės negu kaizeris arba kiti valdonai. Mūsų galvos nuleistos, mislįs skraido toli, jieško mūsų brolių, seserų, tėvų, motinų ir mylimų kudiškių. Mes nesakome, kad laimėsime, bet šaukiame rankas keldami, nustokite kruvini budeliai! Jau ikvaliai išžudėte nekaltų aukų, ikvaliai suardėte gyvenimų ir apubaginate ikvaliai pasaulė. Mes netikime nei į vieną iš jūsų kruviną darbą, mes netikim į muilinių akių, kad nors su vienu iš jūsų būtų Dievas šitame darbe. Jūsų baisios kanuolės ir prietaisos žudymo, jūsų žiaurus Hindenburgo veidai, kurie stumia vargšius pirmyn lipiti per mirštančius, užmuštus ir sužeistus, pirmyn lipiti del užgrovimu, vienintėlis jūsų Dievas, su kuriuo dangstydamiesi jūs išnaikinsite pasaulės tvirtesnius žmones, o ant galo stipriai pavergsite likusius silpnus, kurie įbauginti Hindenburgo maskom sunkiai ir kantriai neš vargingas naštas savo gyvenime, o jūs giminaičiai karaliai, vėl trauksite sau vėną, vėl dainuosite sau kelis amžius pakol žmonių žaizdos užgis, pakol nepriaušgs žmones, kurie užmirškarių baisybės ir vėl neims dirbimo daiktų žmogaus gyvenimui reikalingų, prieš dirbimo kulką, parako ir amunicijos, kuri tik žudymui reikalinga. Kiek suardė vargšo žmogaus triuso nuo šimtų metų, niekas negali apskaičiuoti ir negali apskaičiuoti kiek nuėjo ant nieko žmogaus triuso, rupočio ir mėginimų per tiek amžių!

Mieli broliai ir seserį, karo bausis kruvinas metas kaip atsimuša ant kiekvieno mūsų gyvenimo ir toli mums begyvenant nuo tos baisios pražuties taip sunkiai atsiliepia ant mūsų gyvenimo, kad nėra to, kuris nejaustų, nėra to kuris nebutų užgautas, o daugybė gavę baisias žinias iš savo tėvynės nyksta iš rūpešio.

Mes vargšai per visą gyvenimą, kaip skruzdėlės nesėme ir budavojome ir taisėme sau ir ateinančiam po mūsų gyvenimą, bet kaip padėdami savo viltį ant mūsų valdonų ant jų, kurie turėjo rūpintis su užtikrinimu, kad mūsų gyvenimas bus ramus. Mes manėme, kad mūsų valdonai turė-

neatbolniai mes gyvenome mokslą ir žino kaip rėdyti kraštą be mūsų; mes manėme, kad jie permato mūsų priešus ir jų galybę, mes manėme kad ko tik mes nežinome, mūsų viltis mums pagelbės, kad kas nors už mus rūpinasi su tuom ko mes nesuprantame ir nežinome, bet kaip apsigavome, kaip apsvylėm! Kiek mes galime dabar pasimokyti iš to visko. Dievaitis mūsų caras užkaltaš tapėjo per daugelį metų Petrogrado palociuose, nebuvo niekur ir nematė kad, vokiečiai veikė po šalį ne ukininkaudami del šalies gerovės, bet labaudami. Nuolat pasauliui gyvėsi turintis didžiausias žemės armija, bet kada reikia armijai eiti apginti šalį nėra su kuom, ginti nėra kaip sustikti priešas. Nuo tokio ukininkavimo šalies darėsi tik tamsi tik debesuota nuolat. Mumi savo šalyje nedaleista buvo skaityti, nedaleista rašyti, mislyti, mėgyti, nė budavoti; viską turėjo suprasti ir užginti tamsus, girtas, mūsų urėdas.

Pakilus karei, siučia kareiviam šventus paveikslus, graikiškus ikonius ir gaujas popų sustiprinimui kariumenės, bet nėra gerų armotų, nėra ikvaliai gerų gelžkelių ir paprastų kelių. Čia mes matome, kaip mums, liaudžiai, minioru žmonių, reikia neatbutinai permatyti aiškiai mūsų gyvenimas ir abelnai mūsų šalies gyvenimas.

Kiekvienas žmogus ukėsas turi mokėti skaityti, rašyti ir savo šalyje iskariauti sau pilną ukėsyssės tiesą prieš šalies rėdymo. Jeigu jis neturi pilnos tiesos prieš šalies rėdymo, tai jis neturi ne šalies, ir neturėdamas šalies, neturi ką ginti. Mes lietuviai neturime pilnos ukėsyssės Lietuvoje ir mums daug neapeina kokio budelio rankose mes liksime. Bet mums turi apeiti, kad budelių galybė mažinti, o galybę kiekvieno žmogaus tobulinti ir auklėti. Kada mes valdysime savo šalį, kada mes rupinsimės apie jos gerovę, kiekvienas tada beabejonės mes turėsime su kuom nuo savo priešų apsiginti. Jeigu reiks gintis mokslu, turėsime mokslą; jeigu reiks armotų, turėsime arnotas. Tuo-ji karė pms mokina savo dirbančių apsiavimo dirbtu- vėse.

St Louis, Mo yra 1,800 moterų prigulinių į uni- d'irbančių apsiavimo dirbtu- vėse.

nos žinios ir nauji paveikslai pasaulėje išeina ant naudos likusiesiems gyviems.

DARBININKŲ ŽINIOS.

Suvenytose Valstijose kas metas yra 25,000 darbininkų užmuštų įvairiose išdirbystėse.

Miestas Oakland, California miestavą miegstubę, kur pakeleivingi bus priimti nakvoti.

Valstija Kansas uždraudė miestam duoti darbą žmonėms girtuokliams.

Vakarinės Australijos valdžia paėmė plytų išdirbystę iš savo rankas.

Gourock, Škotijoje, moteris užėmė pačto darbus.

Iš apeliokės penkių mylių apie miestą Bolton, Anglijoje, 8,000 angliakasių išsirašė į kariumenę.

Miesto Edinburg, Škotijoje, darbo roda pasirašė ant priverstino ėmimo į kariumenę.

Naujoje Zeelandijoje visi gelžkeliai yra valdžios rankose ir valdžios kėravojami.

Pagal statistiką, per vienus metus pražudoma 8 bilijonai dol. vertės turtų iš priežas ties bedarbių.

Mieste St. Louis Mo. dai-lydžiū uni- ja stengiasi įkurti uni- jas tarpe darbininkų dirbančių to miesto fabri- kuose.

Pietinė Amerika turi dar apie 240,000,000 akrų žemės neapgyventos ir nuolat reikalauja imigrantų.

Apie 3,000 italų iš hotelių miesto Londono sugrįžo į Italią stoti karėn.

Arizonos uni- jos rupinasi, kad valstija perleistų bilą kuri aprupintų kalnakasius su lignonbučiu ir prieglauda.

Mainieriai aplinkinėse kasyklose miesto Joplin, Mo. uždirba nekurie ir po 60 dol. ant savaitės su neseniai pakeltom mokestim.

San Francisco, hotelių darbininkų uni- ja pradėjo reikalauti kad geltonveidžius atleidinėtų nuo darbo hoteliuose.

Miesto Edinburg, Škotijoje, uni- ja gatvėkarių nutarė priešintis už priėmimą moterų ant vyrų darbų.

Darbininkai šilkinė išdarbių mieste Sudbury, Anglijoje, užtai kad jų darbas sumažėjo iš priežas ties karės, pradėjo išdirbti vaikų žaislus.

Valstijos Ohio darbo komisija ištyrė, kad mergina reikalauja ant savaitės 7 dol. 94 c. tik pragyvenimui.

Glasgow magistratas įnešė tiesą, kad moteris galėtų užimti vietas prie darbo karėiamose kur vyrai paimti į karę.

St Louis, Mo yra 1,800 moterų prigulinių į uni- d'irbančių apsiavimo dirbtu- vėse.

I. VOKIETIJA.

(Tąsa)

Per arti dvidešimtis metų, Napoleonas, (kuris iš revoliucionierių vado, gana greitai pastojo jų valdonu), baugino visą Europą. Pavieniai arba susijungusias, jis įveikė Prusiją, Austriją, Portugaliją, Ispaniją, Švediją, Šveicariją, Rusiją, italų miestus, net ir patį popiežių, Pijų VII, nuo kurio jis atėmė plačias bažnyčios teritorijas ir kurį jis per kelis metus laikė uždaręs kalėjime. Napoleonui tik nesisekė įveikti Anglijos, kuri sumušė jį kiekviena name mušyje ant jurių.

Šalis kurias jis įgijo savo laimėjimais, jis padalino tarp savo giminių ir generolų, kurie valdė jas po jo globa, ir pagal jo norus. Jis pats persiskyrė su savo žmona ir privertė Austrijos imperatorių duoti jam savo dukterį už žmoną. Taip susigiminių ves su Hapsburgais, viena iš seniausių karališkų šeiminų Europoje, ir turėdamas veik visą Europą po savo kojų, jis save jautėsi tikrai neapgailimu. Tik vienas daiktas neleido jį buti pilnai laimingu — tai buvo kad Rusija, nors jis buvo sumušęs jos armijas kurios buvo išsiūstos pagelbon jos talkininkėms, vienok netaip drebėjo prieš jį kaip likusi Europa. Jis sumanė apgalėti ir Rusiją. Šis sumanymas buvo viena iš priežasčių jo nupuolimo.

Su 500,000 kareivių ir 2,000 kanuolių, Napoleonas užpuolė ant Rusijos. Negalėdami atsilaikyti, rusai traukėsi, viską sudegindami, kad priešas nerastų nei maisto nei prieglaudos. Neparastai žiauri žiema buvo prasidėjus, kaip Napoleonas pasiekė Moskvą. Rusai padegė Moskvą, ir užpuolikai turėjo išbėgti į laukus. Nors Napoleonas prašė jų, bet rusai neapsiėmė taikintis, ir viduryje žiemos, vejami rusų, užpuolikai turėjo trauktis rubežiaus link. Iš 500,000 kareivių, tarp kurių buvo apart francų daugybė žmonių Napoleono apgalėtų šalių, (paveizdan 20,000 prūsų) tik 30,000 pasiekė savo gimtinę šalį; likusieji 470,000 mirė nuo bado, šalčio arba nuo kazokų durtuvų. Napoleonas, aplėdęs savo kareivius, tik su keleta ištikimų pasekėjų sugrįžo Paryžium. Išgirdę apie šią baisią nelaimę, visos pavergtos Europos tautos pradėjo turėti viltį jog valanda išliuosavimo artinasi.

Didžiausias Napoleono priešas ant sauszemio buvo Šventa Romos Imperija (Austrija-Vokietija) delto ši ypatingai ir nukentėjo nuo jų. Nuo 1796 m. francūzų revoliucionierių armijos užpuolė ant Vokietijos iš dviejų pusių ir nors vienoj vietoj buvo skaudžiai sumušti, vienok po kiek laiko, pribuvus pačiam Napoleonui ant karės lauko, visa Vokietija ir Austrija pateko į jo rankas. Jis tuojuos užėmė pietinę dalį Vokietijos, paskui sumušė prusus ir įėjo į pat Berlyną. Vienną, Austrijos sostą, jis paėmė net du kart. Paliubos (padarytos ir vėl sulaužytos keletą kartų), davė Napoleonui tiesą elgtis kaip jis norėjo su pergalėtais teutonais. Nuo Austrijos jis atėmė labai daug teritorijos, ir kaip buvo pirmiau minėta, privertė imperatorių duoti jam savo dukterį už žmoną 1810 m. Jau keturi metai prieš tai, 1806 m. Franciskus II, Austrijos karalius, negalėdamas suvaldyti savo kunigaikščių-pavaldinių šiuose sunkiuose laukuose, atsiskakė Šv. Romos Imperijos karunos, ir apsisakė kaip pirmas imperatorius vien Austrijos. Taip kad Vokietija liko be galvos. Napoleonas privertė Prusijos karalių atiduoti jam pusę karalystės ir užmokėti 160,000,000 markių (40,000,000 dol.), taip-gi prizađėti nelaikyti daugiau kaip 42,000 kareivių ir pagelbėti Napoleonui pasiekti jo projektus (ypačiai sunaikinti Anglijos jurių galybę). Likusią Vokietiją, Napoleonas išdalino į valstijėles, kur jis paliko pirmiau buvusius valdonus jeigu šie buvo prielankūs jam o jeigu ne, tai pastatė jį į vietas sau ištikimas ypatas. Iš trijų valstijų jis sutvėrė po karalystę, Wuertembergą, Saksoniją ir Bavariją. Paskui jis sutvėrė visas valstijas į "Reino Konfederaciją", ir perstatė save kaip konfederacijos globėju. Taip neva buvo padaryta tvarka nuvargintoje, isteriotoje Vokietijoje. Bet tvarka buvo tik paviršutinė. Vokietijos žmones nebuvo užgančdinti sveiktinai Napoleono randmų jų šalies; to-

liau, pramonė, kaip visuomet karės metu, buvo nupuolus, žemdirbystė taip-gi nekaip stovėję, bedarbė, badas nuolat grėsė žmonėms ir abelnai visur viešpatavo neramumas ir neužsiganėdinimas. Tuom tarp vokiečiai niekuomet nenustojo vilties išsiluosuoti iš po Napoleono letenos. Prusijos karalius slapta rengėsi prie kovos ir kiekvieną vyrą ir vaiką lavino kareivystės, ragindamas juos buti pasirengusius ant progos pasikelti prieš Napoleoną ir atgauti tėvynei laisvę.

Sužinojė apie Napoleono nelaimę Rusijoje, Prusijos karalius tuojuos padarė sąjungą su Rusija, ir šaukdamasis visą Europą pagelbon, apskelbė karę Napoleonui. Napoleonas, nors netekęs visos kariumenės Rusijoje, i 4 mėnesius buvo vėl surinkęs 350,000 kareivių. Turėdamas tik Saksonijos karalių kaip pagelbininką, jis išlaimėjo kelis muštus prieš sąjungininkus, bet galutinai buvo sumuštas ties Leipzigu, ir po tam į gana trumpą laiką sąjungininkai paėmė Paryžių ir jį išvarė ant Elbos salos 1814 m. Jis ten išbuvo tik 100 dienių, paskui pabėgo, susirinko dar 125,000 vyrų ir paskutinį kartą bandė pergalėti savo priešus mušyje ties Waterloo birželio 17, 1815 m. Bet jam nesisekė. Anglų generolas Wellington ir prūsų generolas Bluecher visiškai sumušė jį, ir jo viešpatavimas Europoje buvo užbaigtas. Netrukus po tam jis buvo ištremtas ant Sv. Helenos salos, kur jis numirė 1821 m.

19-TAS ŠIMTMETIS.
Napoleono veiksmai užima pirmus 15 metus 19-to šimtmečio, vienok skaitoma, kad tikras 19-tas šimtmetis, šimtmetis liberalizmo, kuriame absoliutiškos monarchijos persimainė į konstitucionališkas; kuriame tiesos pavienio žmogaus taip labai išsiplėtojo, prasidėjo tik nuo nupuolinio Napoleono.
Po ištrimu Napoleono, europinės valdybos laikė Kongresą Vienoje (1815 m.), kuriame jie bandė vėl padaryti tvarką Europoje ir sugražinti tikriem valdonam šalį kurias Napoleonas savo ištikiems išdalino. Vieton "Reino Konfederacijos" teutoniškos valstijos (iš viso 39) padarė naują sąjungą vadintą "Germaniška Konfederacija." Šv. Romos Imperija, kurios imperatoriai valdė Vokietiją per arti 1,000 metų jau žuvo ant amžių 1806 m., kaip pirmiau buvo parašyta. Jos vietą užėmė parlamentas susidedantis iš atstovų 39 teutonų valstijų kurios sudarė "Germaniška Konfederacija." Šis parlamentas laikė posėdžius mieste Frankfurt-am-Rhein; Austrijos atstovas buvo pirmininkas. Parlamentas svarstė dalykus kurie apėjo visom valstijom kartu; visame kitame, kiekviena valstija buvo savistovi. Valstijos prizadėjo niekuomet nekovoti tarp saves ir atiduoti visus nesutikimus Parlamentui del nuteisimo; jos taip-gi nutarė turėti bendrą kariumenę. Pirmutinis Parlamento posėdis buvo laikomas 1816 m. paskutinis 1866 m.
Nuo 1815, Vokietija turėjo veik 50 m. taikos, per kurį laiką ji nužengė labai toli ant progreso kelio. Per tą laiką taip-gi, Prusijos galybė vis didyn ir didyn augo, ir vis aiškiau buvo jaučiama, kad jai, ne Austrijai vertėtų pirmą vietą duoti Konfederacijoj. Apart to, Vokietijos augo ir platinosi noras susivienyti, nebūti tik "pundelis valstybių," bet viena didelė valdyba. Didelis žingsnis prieš šio siekio, buvo padarymas "Zollverein" (muito sąjungos) 1828 m. Pagal šią sąjungą, visos teutoniškos valstijos, išskyrus Austriją, nutarė neimti muito už tavorus einančius nuo vienos į kitą, bet tik už tavorus iš svetimų šalių.
Idejos gimusios francūzų revoliucijoj, kad kiekvienas žmogus turi tiesą dalyvauti valdyme savo šalies labai išsiplėtojo po Europą, nors Rusija, Prusija ir Austrija, padarę "Šventą Sąjungą" darė ką tik jos galėjo sulaikyti šį plėtojamasi. Dvasia komunizmo (bendro valdymo ir naudojimo turtų) apsiuibė Europą ir 1848 m. revoliucijos prieš tą laikų valdžias kilo visoje Europoje, neišskyrus ir Vokietiją. Bet Vokietijoje, revoliucija buvo greitai sulaikyta ir neturėjo iš kart didelių paseknių. Valdžia nepersimainė susyk. Vienok, sukilimas turėjo tą naudingą kad tautiškas susipratimas vokiečių daug pakilo.
(Tąsa)

"DARBININKAS"

Nuo pradžio rugsėjo mėnesio 1915 metų, Bostone pradės eiti kas antrą dieną naujas darbininkų laikraštis

"DARBININKA" leis Lietuvių Darbininkų Sąjungą.
 "DARBININKAS" bus pašvęstas visų jūrmiečių lietuvių darbininkų reikalams.
 "DARBININKUI" rūpės ir visi mūsų visuomenės ir politikos reikalai.
 "DARBININKAS" eis tautiškoje - katalikiškoje dvasioje.
 "DARBININKA" redaguos kun. F. Kemešis, Jonas Karosas ir Uršulė Jokubauskaitė.
 "DARBININKO" kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50, trims mėnesiams 75c. Užsiskaitantiems nuo rugsėjo pradžios iki naujų metų \$1.00.
 Laikinis "DARBININKO" adresas:
"DARBININKAS",
 438 W. 4-th St., So. Boston, Mass.

Juozupas Baltromaitis

LIETUVYS SIUVEJAS

86 WARD ST., WORCESTER, MASS

Siuvame drapanas: vyriškas ir moteriškas pagal naujausios mados, darbą savo garantuojame, kad drapana pritikis gražiai ir ilgai dėvėsis. Mūsų taipgi atnaujinam neįtautos drapanas: pataisom ir prosinam. Kvociame visus lietuvius ir lietuvaites pas mus atsilankyti, o užtikrinam apturėsite malonų patarnavimą.

GERA PROGA

Gramatika angliškios kalbos mokytiš be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Vaikų Draugas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
 Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo 10c
 Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
 Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šita apgarsinimą iš "Amerikos Lietuvisio" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS
 Box #2 New York City

J. SVIRBALIUS

Geriausi kriaučiai visam So. Bostone
 Vyrai kas tik nori- te gražiai pasiūtų drapanų. Visi duokite užsakymus aukščiau minetam kriaučiui, o visada busite užgandinti, tik nepamirškite adreso

J. SVIRBALIS
 311 W. 4-th So. Boston, Mass.
 45 Millbury St., Worcester, Mass.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

Pasiektinga, mokslinis gydymas daktar del vyro ir moteris. Ar slinkia jums plaukai? Ar pražilo jūsų plaukai? Ar žalsėję plaukai noro sveikumas ir lįpanti jį? Ar rindas plaukotes, niežas odą galvos? Ar plaukai, bet pradėd pūkti? Ar renkia kas jį? Ar rindas plaukotes, niežas odą galvos? Ar plaukai, bet pradėd pūkti? Ar renkia kas jį? Ar rindas plaukotes, niežas odą galvos? Ar plaukai, bet pradėd pūkti? Ar renkia kas jį?

Prieš gydymą, atsiųskite pusektyv li-gu, tai stenkitės apsaugoti jos. Užsakykite iliustruota kny-gaitis juos pusių pusių kalbą:
"TYSYBE APIE PLAUKUS."

Parasita europos gar-singo specialisto, kūr-tioje rindas išvirog ži-nios:
 Gražybe plauku—su-dejimas plauko ir odos galvos. Priežastis siln-kimo plauku ir žilumės — kaip užlaikyti svei-kaig ir išauginti plau-ku—ir kaip tai pami-kius savitis turetį gra-žius plaukus—žili plau-ku—Bardn—ir deka-vojos nuo užgandintų kilėtu.

Ketvirtroje savaitė.
GYDYMAS DYKAL.
 Mes galime perit-krenti kielviena, kad gydymas GALVACIJA suaisko slinkimą plau-ku prėsalina plaukotes ir augina gražius plau-kuš Uz 10 centu arba krasos markams prisi-ustus sykū su juo antrašu. Mes išsiūci-me kiekvienam dote-riue dežute Calvacura-os N. 1 ir knyguote "Tysybe Apie Plau-kuš." Ispiaukite žem-ian atspausit kupong ir susiukite šilanden-UNION LABORATORY, Box 484, Union, N. Y.

Šiuoči i dedamas 10 centu del apmo-kiimo knaū persiūtimo, meližu lieū-sti man tojas juo dote-riue dežute Calvacura N. 1 ir knyguote "Tysybe Apie Plaukuš." (Pasiūskite sykū kupona su juo antrašu.)

Vienintėlė Lietuviška Krautuvė,

kuri parduoda visokius vaisius—fruts cukerkas, ledinę smetoną ice cream.

Visokius minkštus gerymus, cigarus, cigaretes ir tabaką

Baliams, vestuvėms, krikštynoms pristatom į namus. Nepamirškite!

J. MIKUŽIS ir A. ABRAITIS,
 85 Millbury St., Worcester, Mass.

KUNIGAS ŽEBRYS
 Jo gyvenimas ir darbai del labo Lietuvių.
 Nelamingas užbaigimas gyvenimo žmogūdžių darbas.

Labai graži knygelė siųsk tuojaus 15 c. ir apturėsi.
"Amerikos Lietuvis,"
 15 Millbury St., Worcester, Mass.

SKALBINYČIA LAUNDRY.
 Geriausiai Čystija visokias — BIELIZNAS —
DONOHUE MODERN LAUNDRY
 D. J. DONOHUE Prop.
 Green St., Worcester, Mass.

Tel. Cedar 2404
DR. F. B. PUSKUNIGIS
 17 Millbury St. Worcester Mass
 Prima ligonius sekančiose val' nuo 8 iki 11 prieš piet. nuo 1 iki 3 po piet. nuo 7 iki 9 vakare.

P. A. DĖDYNAS,
 1 Worth St.,

Patarėjas visokiūsi reikaluose prisirašant prie *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.*

PETRAS BALČIUNAS,
 114 Green St. Worcester, Mass

Pool Rūmimis vietelė praleisti laiką su draugu savo.

Siutus ir kitokius rubus

DUOKIT PASIUT MUMS!

Užtikrinam kad Jus sučėdysite pinigų ir turėsite **gražius rubus.** Mes imam materiją iš gerųjų firmų ir primieruojam rubą pagal žmogų, todėl nesudarko žmogaus išveizdos ir buna tvirtesni.

GERUS VYRAMS SIUTUS IR OVERKOTUS PIGIAUSIAI GERAI PASIUVAM.

Mūsų firma randasi New Yorke ir Paryžiūi todėl mes greičiau gaunam visokias naujausias formas.

JEIGU NORITE TURĖT GERUS RUBUS PIGEL, TAD ATEIKIT PAS MUS.

Taipgi išvalom ir išprosinam visokias Vyrų ir Moterų drapanas. Tikras Jūsų brolis lietuvis

E. G. KLIMAS,
 4 SIGEL STREET, WORCESTER, MASS.

PUIKUS PROSAI

Kurenami mediniais angliais geriausiai vartoti vasaros laike, didelis palengvinimas moterims tik už 3 dol. 90c. gražiai, nikeliuoti.

Pasiūnciā į visus kraštus
M. PALTANVIČIA
 15 Millbury St., Worcester, Mass.

Krautuvė katalikiškų daigtų.

Maldaknygių visokių, Stacijų, Kryžių, Kielikų, Cimborijų, Žvakijų, visokių paveikslų fremuose ir be fremų, Škaplierių, ražančių pigių ir bargiausių Išdirbių geriausia, prekės pigiausios

PHILIP RYAN,
 24 Trumbull St., Worcester.

Geriausiai Taiso Laikrodėlius ir šėip visokius daigtus.

Linksma butų susipažinti su lietuviiais, nes kalbu lietuviškai.

Kviečiu Atsilankyti Prekės Žemos.
A. FRIEDLAND.
 146 WATER STREET, WORCESTER, MASS.

REAL ESTATE

IR
APDRAUDIMO, INSURANCE, BIURAS.

PARDUODU STUBAS, FARMAS, LOTUS. PARANDAVOJU TENEMENTUS.

Apdraudžiu nuo ugnies stubas, rankančius, furniture, ir turta. Apdraudžiu taipgi gyvastį, sveikatą, ir nuo nelaimingų atsitikimų didžiausiose kompanijose.

Patarnavimas greitas ir sanžiniškas.

A. BLAŽYS,
 13 Millbury St., Worcester, Mass.

VIETA DARYMO ICE CREAM.

Darome geriausia Ledinę Smetoną, duodame specialiskai nužeminta preke, del vestuvų, taly, pilnikų ir visokių pasilinksminimų.

KALASHIAN
 147 Green St., Worcester, Mass.
 Tel. Park 2847.

Naujausi Lietuviški Columbia Rekordai

Su Lietuviškomis Dainomis ir Šokiais

Galima gauti pas
CHAS. GRANECKAS
 28 ESSEX STREET, ATHOL, MASS.

- E 2339. ŠĖRIAU ŽIRGELI. Duetas.
- " DEDUKAS. Polka. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2340. VILNIAUS RUTA.
- " DRINOPOLIS." Maršas. Kolumbijos Orkiestra.
- E 2341. KAS SUBATOS VAKARELĖ.
- " NUOSTABU. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkies.
- E 2342. SIUVEJA. Monologas.
- " PO DUGALVIU ERELIU. Maršas. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2343. ANT VIENOS GALVOS. Monologas.
- " ZUAVŲ MARŠAS. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2223. PAMYLEJAU VAKAR.
- " DRAUGE. Polka-Mazurka. Griežė Republikonų Gvardijos Orkestra.
- E 2224. MANO LAIVAS.
- " Į SVEIKATĄ. Maršas. Griežė Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2225. EINU PER DVARELĖ.
- " GAILA TEVYNĖS. Maršas. Republikonų Gvardijos Orkestra.
- E 2226. PER GIRIĄ GIRIALE.
- " LINKSMINKIMĖS. Polka Princo Vaisk. Kapelija.
- E 2227. PER SILĄ JOJAU.
- " ZYDAS STATINEJE. Polka Kolumbijos Orkestra.
- E 2228. SAULELĖ NUSILEIDO ir MARŠAS. Princo Vaiskava Kapelija.
- E 2356. LIETUVA TĖVYNĖ MŪSŲ ir TYKIAI NEMUNĖLIS TEKA.
- E 2357. BIRUTE ir KUR BANGUOJA NEMUNELIS.
- E 2358. DARBININKŲ MARSELJETĖ ir SUKELKIME KOVĄ.
- E 2359. NEMUNO VILNYS (Dr. V. Kudirka) Valcas.
- " SUDIEV. (Dr. V. Kudirka) Mazurka.
- E 2360. VARPELIS. (Dr. V. Kudirka) Valcas.
- " MANO MIELAS. Polka.

: Walton Shoes : Walton Čėverykai

Žinote, kad šitos dirbtuvės yra geriausi ČĖVERYKAI del bernaičių, mergaičių, moterų ir vyrų ir gvarantuojame. Tai gi ateikite pasipirkti, nes tik mūsų krautuvėje rasit tokius čėverykus, kuriuos mes užtikrinam, kad busit užgandinti, arba nors ateikit pažiūrėt, kaip tai yra, jeigu nepirksi, tai nors pamatysi, kaip puikų tavorą mes užlaikom. ir labai busim dėkingi už jusų atsilankymą. Krautuvė atdara vakarais iki devynių.

Su didele pagarba
VINCAS GINKUS & CO.,
 27 Millbury Street, Worcester, Mass.
 ARTI VERNON SQUARE.

"DARBININKŲ BALSAS"

Keturių puslapių savaitinis darbininkų laikraštis. Pramoniečių ORGANAS. Jo tikslas. Tiesioginis Veikimas Suvienytoms Jiegoms per Strikus ir Sabotazą. Pilnas svarbos darbininkams. Kaina metams \$1.50; 6 savaitės 25 centai. Adresas toks.

DARBININKŲ BALSAS,
 859 HOLLINS STREET, BALTIMORE, M.D.

Vieton mėnesinės "Laisvosios Minties" dabar eina savaitinis laikraštis vardu

"PAŽVALGA"

"Pažvalgoje" spausdinama raštai apie įvairius visuomenės gyvenimo klausimus, taipgi ir dailės literatūros feljtonai, straipsniai apie sveikatos užlaikymą, kooperaciją, draugijų ir kt. reikalus. Be to, "Pažvalgoje" spausdinama daug žinių iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo ir viso pasaulio, laikraščių ir knygų apžvalgos ir tt.

"Pažvalgos kaina metams \$3.00, pusei metų — \$1.50 4 mėn. — \$1.00, 1 mėn. — 30 c. Atskiras num. 7 c.

ADRESAS:
 2257 WEST 23-rd PLACE, :: :: :: CHICAGO, ILLINOIS.

JOHN CHERNIUS,
 Lietuviškas Fotografistas.

Atliekame darbą gražiai, pigiai ir greitai. Nutraukiame pagrabus stubose.

Malevojam didelius paveikslus visokiom maliavom už žemiausią prekę. Turime visokių fremų del paveikslų ir spilki visokio didumo

Prisiėjus reikalui nepamirškite lietuviu.

24 Millbury St., Worcester.
 Tel. Park 2385 W

NAUJA KNYGA
"VALKATA"

Ką tik išėjo iš spaudos. Tai yra labai puikus dramatiškas veikalas, kuris turi visiem patikti. Šį veikalą siulom teatrų lošėjams, po 35 c. už ekzemplorių.

"AMERIKOS LIETUVIS,"
 15 Millbury St., Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖ

Spausdina Visokius Spaudos

DARBUS

KAIP TAI:
 Knygas, Konstitucijas, Vizitines ir Biznio Korteles, Užprašymus į vestuves, Perstatymus ir Baliams Programus, Afšas, Tabeles, Cirkuliorus, Plakatus, Laiškams ir Konvertams Antgalvius, Sieni-nius Lietuviškus, Lenkiškus ir Angliškus Kalendorius, Etc.

ATLIEKA GREITAI, PIGIAI IR GERAL.

"AMERIKOS LIETUVIS"
 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

VIAENATINĖ LIETUVIŠKA
APTEIKA
J. P. BUYNISKI
98 Millbury St., k. Lafapetta St.
WORCESTER, MASS.

J. ČIŽAUCKAŠ
Duoda lekcijas muzikos
ir dainavimo.
53 Waverly St., Worcester, Mass.

JAUNOJI LIETUVA

Jaunoji Lietuva

Vienintelis savo rūšies 64 puslapių
ilustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.
Jame dedama geriausi moksliniai
straipsniai ir geriausios apysakos.
Kalba gryna, graži ir suprantama.
Jei nori smagiai ir naudingai laiką
praleisti skaityk Jaunąją Lietuvą.
Kaina metams \$3.00; pusei metų
\$1.50; vienas numeris 25c.
Užsisakyk tuojau:
"JAUNOJI LIETUVA"
2257 W. 23 PL., CHICAGO, ILL.

PETRAS CIVINSKAS

GRABORIUS

Parsamdo karietas dėl vestuvių ir laidotuvių,
perka ir parduoda namus
Užlaikom čėverykų ir drapanų.
TEL. PARK 3563-J

411 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Kur bėgi Jonuk?

—Aš bėgiu į Conlins čėverykų krautuve.
16 Vernon Square.
Tę parduoda gerus čėverykus.

V. INCAS CESNA ir J. KIELE

Veža anglis ir malkas visiem. Perkrausto žmones ir atlieka visokius darbus su arkliais.
441 Millbury St., Worcester.
Tel. Park 7325-W

Ar Nori Pastoti UKĖSU?

Jeigu nori, tai pasipirk knygą, kuri geriausiai pamokins, kaip pastoti Suv. Val. Ukėsu.
Kaina tik 15 centų
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Bijou Teatras
žodo Geriausių PAVEIKSLUS ir Maino Kožną Dieną.
24 Millbury St., Worcester.
TIKIETAS 5 CENTAI.

BROLUTI! KAS ČIA PER VIETA?

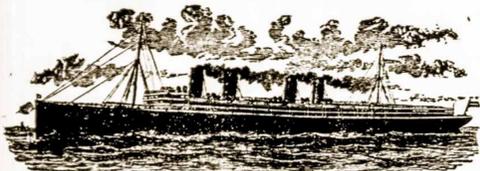

O tai tu dar nežinojai!
—Nu-gi ta ižeraišius seliunas! Čia broliuti puki Lietuviams užiega: skanus ir kalnas alus, gėrdi orielėšė ir aknas kvėpeni cigaras.
Patarnai visuomet sutei kiami dovanai.
Tik užieki pas

CEZARĄ VAŠKELEVIČIĄ

94 Millbury St., Worcester, Mass.

Siuskite Pinigus Per Musu Agentura!

Pinigai eina kongreičiausiai ir saugiausiu keliu į visas vietas, kur tik yra pačtas. Siųskite pinigus dabar, žmonėm pagelbą reikalinga, kursas labai pigus.
Rašydami pas mus, paminkite į kokią vietą nori siųsti, mes pasakysime ar ten galima siųsti ar ne ir prisiųsime blankas ir kursų pinigų.

NORINTIEMS Į LIETUVĄ VAŽIUOTI.

Laivai į Archangelsk	Per Švediją
Dvinsk - - - - - Liepos 27	Oscar II. - - - - - Liepos 29
Kursk - - - - - Rugpjūčio 7	Frederik VIII. Rugpjūčio 11
Carica - - - - - Rugpjūčio 28	United States Rugpjūčio 26
Car - - - - - Rugpjūčio 29	Hellig Olav - - - - - Rugsejo 2

M. PALTANAVIČIA,

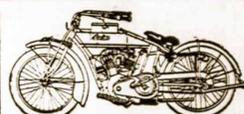
15 Millbury St., Worcester, Mass.

EXTRA! EXTRA!
"Amerikos Lietuvis"
Vienintelis bepartvyškas laikraštis AMERIKOJE
"Unas gerų žinių ir naudingų ramų pasiskaitymų skaitykite ir platinkite "Amerikos Lietuvių"

2 KATALIOGAI DYKAI!
Visų Lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAL NYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali ganti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinukų, klarnetų ir t. t.
Rašant man laiška, pamink katra KATALIOGĄ prisiųsti, ar abe kartas? Rašydami į šį katalogą agentai iš mėsėnių miestelių, parduosiniai knygas ir laisikams popieras. Adresas:
M. J. DAMIJONAITIS
901 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

TURKIŠKOS MAUDYNĖS.

Puiki vieta išsimaudyti su paru po bėgančiu vandeniu ir loviuose. Atdara kiekvieną dieną nuo ryto iki velam vakarui. Seredoje moterų diena. Mokestis labai žema.
Turkish Baths
3 Ledge St., Worcester, Mass.

Indian Motorcycles-Motoriniai Dviračiai

Ant pigių išmokėjimų. Norėdami praleisti puikiai laiką ant tyro oro važinėdami. Geriausios išlygos pirkti
MOTOR SALES CO.
705 Main St., Worcester, Mass.

J. P. CHUPAS,
"Amerikos Lietuvis" keliaujantis agentas
Važinėš šiuomis dienomis Conn. Valstija po šiuos miestus:
Waterbury, New Haven, Union City, Nougatuck, Bridgeport ir Seymour, Conn. ir t. t.
Galtm iškittiki laikraščiai užierašyti.

ŽUVŲ RINKA
Šviežiausias žuvis, oisterius, klemsus, vežius, taip-gi marinovotus galima gauti kenes. → →

Tyras Cod Liver aliejus ir grvi vežiai ant pardavimo žmonėms ir į krautuves.
Sultivans Vernon Sq. Fish Market

Užisrašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvių bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKŲ
Eins jau 30-tus metus.
Prenumeria \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.
Pamatiniai viešų dom. siuščiam dovanai Knygų katalogų siuščiam ant greikaisivimo dovanat.
J. J. Paukzitis & Co.
120-124 Grand St., Brooklyn, N. X.

KATALIKAS AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS KATALIKAS

Visuomenės, literatūros ir politikos iliustruotas laikraštis.
SKAITYKITE IR PLATINKITE Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ"

IS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomių straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai—krikščioniškoje dvasioje.
Dienraščiu "KATALIKU" rūpi Lietuvių reikalai, darbininkų, moterų, jaunimo gyvenimas, lietuvių pramonė ir kultūrinis kilimas aplamai.
Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
JONAS M. TANANEVICIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVICIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:
Metams \$5.00.
Pusei metų 3.00.
Trims mėnesiams 1.75.
Dviem mėnesiam 1.25.
Europoje metams 7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūrijimui vieną numerį veltui.

Taippat užlaikoma Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuve
REIKALAUKITE KATALOGO.
Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
3249 SO MORGAN ST. CHICAGO, ILL.

HOTEL VERNON
Prop. M. Mc. CADY
Puikiausias hotelis vietoje Lietuvių apgyventoj.
VERNON SQUARE, WORCESTER, MASS.

LAISVOJI MINTIS Padidėjo
Seniausis pažangus mėnesinis laikraštis "Laisvoji Mintis" padidėjo. Dabar joje tilps da daugiau gerai ir suprantamai parašytų moksliskų straipsnių. Joje tilps da liai parašytų apysakų, straipsnių iš praeties, politikos ir darbininkų judėjimo. "Laisvoje Mintyje" tilpsta daug fotografijų, paveikslų ir iliustracijų. "Laisvoji Mintis" yra geriausia viešnia kiekvieno lietuvių grūčioje. "Laisvosios Minties" kaina metams \$ 2; pusei metų \$ 1; pavienis num. 20 c. Siųsk 20 c., o gausi vieną num. ant pamatymo.
Visuomet adresuokite: "Laisvoji Mintis,"
2627 Calumet Ave., Chicago, Ill.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vienintelė mokykla, kurioj kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šios mokyklos naujauja ir tobulinėjama metoda. Mokymai per laikus, visose laisras, už labai mažą atlyginimą; teipjau kiekieno dienoms ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, atėik ar rašyk išmėnų žinutę.
American School of Languages
1741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

Lietuvių Katalikų Savaitinis, Laikraštis
"DRAUGAS"
"DRAUGO" sandarbininkų skaičiujė yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuviai veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoj \$2.00 metams. \$1.00 pusei metų.
Kitose šalyse \$3.00 met. \$1.50 pusei metų.
Pažiūrėjimui siuščiamas vienas numeris veltui.
Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.,
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

GERIAUSIAS SIUVEJAS ATHOLYJE.
Sivem Siutus, Overkotas, Kelines ir drapanas Vyram ir Moterim. Kvia žlame viesu Lietuvius ir Lietuwaites pamatyti musų naujus sampelius ir naujas madas. Prie musų šapos užlaikome ir vyriškų drapanų krautuve.
PETRAS BUZEVIČIA
93 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connection

KNYGELE Mokinkimės Rašyti
Verta turėti kiekvienam, kuris nemoka gerai rašyti. Kaina 25c. gali siųsti markem.
"Amerikos Lietuvis"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

M. V. ZIURINSKAS, CEVERYKŲ KRAUTUVE IR TAISYKLE
48 1/2 MILLBURY ST., Worcester, Mass.